

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranate nu se primenou. — Manuscrisurile nu se retrămit.

Pe unŷ anŷ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŷ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

N° 254

Mercuri, 18 (30) Noemvre.

1887.

Brașovŷ, 17 Noemvre 1887.

Corespondența dela 10 (22) Noemvre a. c. ce ni s'a trimisŷ din Viena la încheierea delegațiunilor și pe care amŷ publicat'o în numărul dela 13 (25) Noemvre alŷ „Gazetei“, n'a plăcutŷ fŷoiei guvernamentale din Clușiu.

Și nici nu se putea s'î placă, ci din contră vrëndŷ nevrëndŷ trebuia s'î facă pușintelŷ sânge rēu, pentru că în corespondență se spuneau nisce adevăruri fŷorte șupărătŷore pentru Ungurii dela putere, cari nu usēză decătŷ de minciună și de mistificări spre a'șî ascunde dinaintea lumii faptele lorŷ anticonstituționale și ilegale ce le sēvērșescŷ față cu naționalitășile nemaghiare.

Se șicea adecă în corespondența amintită, că delegații unguri prin purtarea lorŷ demonstrativă și estravagantă, provocătŷore chiar, în favŷorea „ideilorŷ maghiare“ și prin tăcerea lorŷ asupra naționalitășilorŷ nemaghiare au doveditŷ că politica ungurēscă e în contra chemării monarchiei austro-ungare, care e d'a îndreptăți deopotrivă tŷote popŷorele ei, atătŷ în privința culturală-națională, cătŷ și în cea politică, că basată e nemulțămirea popŷorelorŷ nemaghiare și că Ungurii dela putere se vorŷu treși în curēndŷ în adevărata realitate din visulŷ lorŷ d'a alcătui unŷ „mare statŷ maghiarŷ“, anihilândŷ vieța culturală-națională și politică a popŷorelorŷ nemaghiare; se mai șicea în fine, că delegațiunei pretinșe ungare, dēr în realitate esclusivŷ maghiare, trebuie s'î se denegē ori-ce legalitate din punctŷ de vedere alŷ dreptului publicŷ, deŷorece prin ea a vorbitŷ numai națiunea maghiară, ēr nu și națiunea română și cea slavă, care compunŷ majoritatea populațiunei din jumătatea ostică a monarchiei, dēr care cu tŷote astea n'au fostŷ reprezentate în delegațiune.

Fŷoia guvernamentală, în neputința fiindŷ d'a apēra pe Ungurii dela putere contra acușățiunilorŷ ce li se aducŷ în amintita corespondență, se vede nevoită a rēspunde în cunoscutulŷ modŷ iesuiticŷ și fariseicŷ, propriu foilorŷ ungurēscŷ, că adecă Dŷomne feresce! nu ei suntŷ vinovați de cele ce ni se întēmplă, ci noi însine, noi hoșii de păgubași, cari nu vremŷ s'î ne folosimŷ de drepturile ce cu furca de fēnŷ ni le aruncă „darnica“ și „liberala“ stăpânire ungurēscă. Ea șice :

Dēcă amŷ putē presupune, că fărutorii „Gazetei“ nu cunoscŷ organizarea delegațiunei; dēcă amŷ putē presupune, că nu sciŷ că în delegațiune n'a pututŷ pētrunde

nici unŷ Românŷ, de vreme ce chiar *uniculŷ* deputatŷ românŷ, d nului generalŷ Traianŷ Doda, a abșisŷ de bună voia de mandatulŷ sēu: nu ne-amŷ mira de acea naivă plângere. Dēr după ce se scie, că pe Români nimicŷ nu-i impedează de a avē majoritate în dietă și prin urmare și în delegațiuni; după ce se scie, că Români pe lângă legile esistente și în contra obligămintelorŷ morale cetățenestŷ nu vrēu s'î trăiască cu drepturile lorŷ, și după tŷote acestea mai cutēză a vorbi despre nelegalitatea unei instituțiuni de statŷ, sancționate de Maiestatea Sa: acēsta e o ușurătate care rēstŷornă logica, normele morale de tŷote șilele, procedura omului cu minte: rēstŷornă totulŷ.

Ei bine, delegațiunea a fostŷ organizată nu pentru națiunea maghiară esclusivŷ, ci deopotrivă pentru națiunea română, slavă, germană ș. a., și pe temeiulŷ acestei organizațiuni a fostŷ sancționată. Așî însă, când delegațiunea, prin manoperele neconstituționale și ilegale ale Ungurilorŷ dela putere, a devenitŷ delegațiune esclusivŷ a națiuneiŷ maghiare, ea nu mai este legală, nu mai are dreptulŷ a pretinde s'î se recunoscă legalitatea.

Dēr însași foia guvernamentală, fără voia ei — căci acēsta e sŷorșea pēcătŷosului — blamēză practica constituționalismului ungurēscŷ, când șice că *uniculŷ* deputatŷ românŷ în dietă s'a retrasŷ.

Dēcă i s'ar pune fŷoiei guvernamentale întrebarea: cum de unŷ poporŷ atătŷ de numerosŷ ca celŷ românŷ a avutŷ unŷ singurŷ deputatŷ în dietă? ŷore ar avē altceva s'î rēspundă decătŷ: cauza e că Români suntŷ scoși din cadrulŷ constituțiunei și alŷ legilorŷ? Căci dŷora nu va nega că o parte din Români ungurēni și bânățeni au fostŷ atătŷ de naivi d'a crede că potŷu usa și ei de drepturi constituționale, dēr că violințele, corupțiunile, persecuțiunile și întemnișările dela Baia de Crișiu și Sasca le a doveditŷ că n'au dreptulŷ a pretinde pentru ei respectulŷ legilorŷ și constituțiunei din partea stăpânirei ungurēscŷ și a organelorŷ ei!

Și ērășî, dēcă fŷoiei guvernamentale i s'ar pune întrebarea: cum de și acelŷ *unicŷ* deputatŷ s'a retrasŷ din dietă? ŷore putē-ar altceva rēspunde decătŷ: cauza e că vocea lui e înăbușită de maghiarismulŷ violentŷ, care nu mai cunŷoșce nici constituțiune, nici lege, când cutēză d'așî ridica prin deputatulŷ sēu în dietă vocea vre-o naționalitate nemaghiară, spre a se plânge contra nedreptășirilorŷ, ilegalitășilorŷ și persecuțiunilorŷ stăpânirei ungurēscŷ ār a organelorŷ ei?

Asta va s'î șică că pe Românulŷ ungurēni și bânățeniŷ nimicŷ nu-lŷ impedează de a avē în dietă unŷ numărŷ de deputațiŷ corēspunștorŷ cu importanța și cu numărulŷ elementului românescŷ din acele părți?

Cătŷu pentru Români ardeleni, aceștia au recunoscutŷ deja de ani de șile, că suntŷ aduși prin legi escepționale în absoluta neputință de a usa de vre-unŷ dreptŷ cetățenescŷ constituționalŷ, au recunoscutŷ că de multŷ suntŷ scoși din cadrulŷ constituțiunei și alŷ legilorŷ.

E pré multŷ fariseismŷ și iesuitismŷ, pré mare nerușinare din partea fŷoiei guvernamentale, care le scie tŷote acestea, a veni și a vorbi de legile esistente care — ca s'î ne servim de expresiunile ei — în contra obligămintelorŷ morale cetățenestŷ, în contra dreptului publicŷ, suntŷ menite a ridica elementulŷ maghiarŷ în contulŷ elementului nemaghiarŷ din patriă, care e despoiatŷ aprŷope și de ultimele rēmașite de drepturi ce i se cuvînŷu, necum unei națiuni de o importanță numerică ca cea română, dēr și celui din urmă cetățeniŷ.

Mai pŷote fi vorba a mai avē reprezentanți în delegațiune națiunea română și slavă, într'o asemea stare de dominațiune a ilegalitășii, a despotismului și a forșei brutale?

De aceea delegațiunei ungare, în realitate însă maghiare, îi contestămŷ ori-ce legalitate. I-o contestămŷ cu atătŷ mai multŷ, cu cătŷu Români ungurēni și bânățeni voescŷ s'î fiă și luptă pentru a fi egalŷ îndreptățiți în tŷote cu Ungurii, în sarcinŷ ca și în folșe, pe tērēmulŷ cultural-naționalŷ și politicŷ; ēr noi Români ardeleni pentru că, pe lângă acelea, mai avemŷ în programulŷ nostru încă unŷ punctŷ: *autonomia Ardealului*, și delegațiunea ungară nu represintă ideea realizării acestei autonomii, ci ideea maghiarizării cuprinsă în „idea de statŷ maghiarŷ“, care e dușmană desvoltării culturale-naționale și politice a nașiunilorŷ nemaghiare din patriă.

Scrisori de aderință adresate generalului Traianŷ Doda.

Scumpe Generale!

Acum, în timpulŷ de grele încercări pentru scumpa nŷostră națiune, când însușitorii supremației (egemoniei) ne-au interșisŷ esercițiulŷ liberŷ alŷ limbei materne și ne-au impusŷ pe alŷ lorŷ în afacerile bisericestŷ, scolastice și judiciare (cu

(20.)

FOILETONŷ.

LOGOFĒTULŷ MATEIŷ

NOVELA

Mateiŷ n'a mai vorbitŷ cu Rada nici unŷ cuvēntŷ, eși pe portiță și încălecă pe negrulŷ sēu.

Mateiŷ era călare, își mai aruncă câte o privire în drepta și în stânga. I se părea loculŷ mai pustiu.

Dēdŷu pintenŷ calului și totŷ elŷ îlŷ și oprŷ.

Nu scia unde s'î mērgă.

Se simșia însă amărîtŷ și cuprinsŷ de o sfērșelă.

Pe locŷ nu putea s'î stea. Trebuia s'î apuce încătrău-va.

Se uită la cerŷ și vēdŷu stelele luminŷose și parcă îlŷ supērau. O luă cu calulŷ de-a fuga și nici nu s'a mai uitatŷ înapoi.

Calulŷ fugia și vēntulŷ ce-lŷ isbea în față îi făcea bine logofētului.

Elŷ merse, merse, și cu calulŷ albŷ de spume ajunșe la malulŷ Ialomișei.

Când se vēdŷu logofētulŷ lângă gârlă, unŷ fiorŷ îi trecŷ prin totŷ corpulŷ și unde vedea în apă umbra

sălcilorŷ de pe malŷ, îlŷ cuprinșe o frică, care nu 'șî-o putea esplica.

„La ce-am venitŷ aici?“ îi trecŷ prin minte, și după ce stētŷu o bucată de vreme buimăcitŷ, întŷorșe calulŷ și apucă drumulŷ înapoi, și mergēndŷ, mergēndŷ se pomenŷ la otacŷ, descălecă și obositŷ de sbuciumările lui sufletestŷ, se trântŷ pe o căpiță de pae.

Se necășea cu somnulŷ, dēr nu putea adormi.

„Dumneșeule!“ șise elŷ, „dēcă am greșitŷ ceva... ērtă'mŷ“.

XIX.

A doua și totŷ satulŷ nu vorbea de altceva decătŷ despre Mateiŷ, că nu se însŷoră.

Așa vorbea lumea, și când vorbea astfelŷ nu era lucru pușinŷ, deŷorece scutarulŷ Dumitru se întorșese de acasă cu fata, pregătită din creștetŷ până în tălpi pentru măritatŷ, și hotărșirea din urmă a logofētului era pentru elŷ o mare necinste.

„Ori-cine vedea, că n'are s'î fiă nimicŷ din tŷote vorbele cu fata scutarului“, șicea unulŷ și era plinŷ de bucurie că nenea Dumitru și-a batjocuritŷ cinstea casei. — „Căci bine că destulă rușine a fostŷ că scutarulŷ și-a adusŷ fata, dēr încă s'î aducă fata la ginere și elŷ s'î lase încurcatŷ!“ șicea altulŷ. — „Asta totŷ este prea multŷ! De una însă... așa'i trebuie scu-

tarului. Ce a avutŷ elŷ s'î se amestece în dragostea lui Mateiŷ și a Marușei și s'î lŷ încurce pe bietulŷ omŷ așa cu nimica tŷotă?“.

Așa șiceau unii, ēr alșii șiceau altfelŷ și vorba era în totŷ satulŷ și fiecare vorbea cum îlŷ tăia capulŷ.

Erau și ŷomeni, cari îlŷ țineau de rēu pe Mateiŷ că a făcutŷu pe scutarulŷ Dumitru s'î aducă fata și apoi s'î ridă de ea. Tŷote acestea însă nu puteau ajuta întru nimicŷ nici scutaruluiŷ nici fie-si, căci logofētulŷ nu vrea s'î ia fata și cu deasila nu i-o putea da.

Mateiŷ, după cele întēmplante, nu prea venia prin satŷ; elŷ însă aușia de tŷote câte se vorbeau despre elŷ, aușia și bune și rele, dēr nu-i păsa nimicŷ.

„Trēba lui Ienache“, șicea elŷ în sine, „elŷ s'î desfacă aceea ce a făcutŷ!“

Mateiŷ era tăcutŷ și'șî făcea vorbă mai numai cu bucatarulŷ George, căci singurŷ acestŷ omŷ nu-i vorbea cu vre-unŷ gândŷ ascunsŷ. De ceilalșî se ferea, îi ocolia cale de-o poște; cu deosebire însă nu-i plăcea s'î se întēlnēscă cu Ienache, îi plăcea s'î fie singurŷ, ca neconturbatŷ de nimicŷ s'î se pŷotă cușeta în tignă la Marușă.

Încetulŷ cu încetulŷ trecură șilele una câte una, fără ca Mateiŷ s'î fi simșitŷ altă mișcare decătŷ dorulŷ lui neastēmpēratŷ de a o vedē pe Marușă. Vrea s'î pună odată capētŷ lucrurilorŷ acestora, cari l'au fră-

intențiunea de a ne maghiarisa); acum, când oficialii români, deși de ajunsă cualificați și o parte mare din viață au servit-o statului cu diligență și abnegațiune, ca remunerațiune se scotă din funcțiune lăsându-se fără pâne cu pruncii pe ulițe; acum, când Românii sunt dați înapoi dela petiționarea și acceptarea oficiilor chiar și celor mai inferioare, numai pentru că sunt români: în acestă timp de restriste Provedința divină te-a destinată de ângeră îngrijitoră și apărătoră ală nămului tău.

Astă sântă misiune, pentru carea trăești și ai disă că ești gata a muri, și-o ai împlinită și și-o împlinesci cu scumpătate și abnegațiune, căci ești acela, Scumpe Generale, care pe câmpul de luptă ai îmbătrănită sprijinindă și apărăndă tronul și patria; ești acela, care de ună șiră de ani luptă apărăndă adevărul și dreptatea; și acuma, nimica ascuțindă, ai spusă dietei prin președintele aceleia, că ca ablegată dietală nu vei abdice la mandată, dără nici nu poți lua parte la consultările dietale cu acei prea puternici părinți ai patriei, cari nu respectăză legile de însuși ei alcătuite, și cari pe poporațiunea română o consideră de egală îndreptătită (îndatorată) numai la contribuiri pentru susținerea statului cu parale și sacrificiu de sânge, ér dela binefaceri o eschidă ca pe o streină netrebnică; ai spusă verde că nu poți sedé în rëndulă aceleora, cari, restrîngendă în giurulă loră tôte bunătățile, țină cu putere, că statul și patria-să numai ale loră, ér poporulă română e considerată numai de ilotă, de o paria indiană.

Prin acéstă francă dechiarățiune ai vestită și întregă Europe că sbuciumările patrioților perciunați prin cari susțină morțișă că în statulă liberală maghiară tôte mergă de minune bine și în ordine esemplară, că toți cetățenii, fără deschilinare, suntă de o potrivă împărtașiți din drepturi și bunătăți, prin urmare înótă în fericire până în grumazi, ai arătată că acele-să numai pe buzele loră profane, numai pe hărțiă, ér în realitate ca în palmă. Ești menitulă de provedința divină, ca adevărata causă, pentru carea Românii cetățeni peste trei milione la numără nu suntă reprezentați în dieta țării, sã o aduci la cunoscința lumii civilizate și sã areți că în marșulă loră de abstinință voră persevera până când dreptatea va triumfa.

Pentru acéstă procedură corectă și salutară grăbimă a te felicita și aprobându-o, din adenculă inimei rugămă pe Atotputintele Dumneșeu, sã și dea sănătate, ajutoră și putere ca lupta începută sã o conducă la victoriă strălucită, și asigurându-te că fidelă te vomă însoți, îți urămă la mulți ani sã trăiesci!

Cetatea de baltă, în 24 Noemvre 1887.

In numele alegătoriloră români din cerculă electorală ală Dicio-sântă mărținului.

Iacobă P. Macaveiu preotă gr. cat. și adm. protopp., Simeonă Popă preotă română gr. cat., Ioană Popă preotă română gr. cat., și Mironă Dascalu preotă română.

Multă Onorate Domnule Deputat!

Alegătorii români din cerculă Chișineului, în conferința ținută astăzi, cunoscendă pré démna și bărbătesca declarațiă, cuprinsă în literile adre-

sate presidentului camerei deputăților, prin care ai arătată evidentă, câtă de nedreptăți suntă Românii, declară în unanimitate, că aderăză la enunțațiunile cuprinse în acele litere; și felicitându-Te din inimă, rógă pe Dumneșeu, ca încuragiată de stima și iubirea tuturoră Românilor, sã te învrednicăză a lucra încă mulți ani spre binele patriei și ală națiunii.

Dată în conferința alegătoriloră români din cerculă Chișineului, ținută în Chișineu la 22 Noemvre 1887.

Mihail Veliciu,
președinte.

Gavrilă Lazară,
notar.

Cronica politică.

Oposițiunea din România a adresată, Duminecă deodată cu deschiderea corpuriloră legiuitoare, ună manifestă cătră cetățeni, în care îi invită la luptă pentru răsturnarea actualului guvernă, cu ale căruia fapte și cu a căruia guvernare oposițiunea nu e de locă mulțămită. Manifestulă e subscrisă de d-nii Dumitru Brătianu, Lascără Catargiu și George Vernescu, capii oposițiunii unite, ér în delegațiunea comitetuluiă esecutivă al oposițiunii suntă d-nii Generală Floescu, Neculae Fleva, Alexandru Lahovari, Constantină Boerescu, Petre Grădișteanu și George Paladi.

„Neue Freue Presse“ primesce din Petersburgă următoarea telegramă: Asupra discursului de tronă germană oficiosulă „Novosti“ dice, că e lăsată Rusiei numai alegerea între alipirea la tripla-alianță și o grabnică formare a unei contra-alianțe. Pentru care din aceste alternative se va hotără Rusia, e lesne de ghicită. „Grajdanin“, organulă cercuriloră curței, începe o serie de articole împotriva Germaniei sub titlulă: *Să ne socotimă.*

O depeșă din Londra aduce toastulă ținută de generalulă Gurko Dumineca trecută în Varșovia la prândulă ce i-a dată regimentulă lithuană ală gardei imperiale. Generalulă Gurko ridicândă ună toastă oficeriloră a rostită următoarele cuvinte: „in casulă că Atotputerniculă sã nu mă fi hotărâtă daci înainte o vieță pré scurtă, vë vouă conduce în curëndă, ca acum de cece ani, pe câmpulă de răboiu.“ Acesta e toastulă, care a neliniștită Bursa din Berlină.

Deschiderea camereloră române.

Duminecă la 12 ore s'au deschisă cu ceremonialulă obicnuită corpurile legiuitoare ale României, cetindă Regele următorulă mesagiu:

Domniloră Senatori! Domniloră Deputați!

Deschidă cu o via mulțumire a patra sesiune a corpuriloră legiuitoare, cea din urmă a acestei însemnate legislatură, alăsă după modificarea legei electorale. Acéstă reformă a asigurată dezvoltarea regulată și liniștită a statuluiă română, și în curëndă, când țera va avé din nou ași trimite represintanțiă sã, se va constata și mai bine că o reprezentare mai completă a tuturoră intereseloră și ocrotirea eficace a liberului esercițiu ală votului au mărită garanțiile constituționale, au întărită stabilitatea și puterea regatului.

Domniloră Senatori! Domniloră Deputați!

Bunele năstre relațiuni cu tôte puterile au rămasă neschimbate.

Politica prudentă, urmărită neîncetată de guvernulă Meu, a avută rezultatele cele mai fericite și ne-a atrasă simpatiile tu'uroră. Cu tôte îngrijirile ce amă resimțită din cauza împregiurăriloră, ivite de mai mulți ani lângă hotarele năstre, statulă română, rămăindă în afară de oră ce conflictă, s'a întărită și mai multă prin încrederea căștigată de pretutindenă.

Negociările privitoare la încheierea de tratate de comerț au continuată. Putemă privi astăzi cu o via bucură semnarea tratatului de comerț cu imperiulă otomană, prin care s'au regulată în modă satisfăcătoare interesele năstre comerciale cu Turcia. Guvernulă Meu și dă tôte silințele pentru a ajunge a încheia asemenea tratate și cu celelalte state.

În dorința năstră, de a trăi în raporturi de bună vecinătate și de amiciă cu statele cari ne încongoră, guvernulă Meu a pusă tótă stăruința sã ducă la bună sfârșită negociările de multă începute cu guvernulă austro-ungară pentru regularea statornică a liniei de frontieră dintre amândouă țările. Am mulțumirea de a vă anunța, că aceste negocieri s'au terminat și că se va presia aprobărea Domniloră-Văstre convențiunea care s'a încheiată în acestă scopă cu imperiulă vecină.

Domniloră Senatori! Domniloră Deputați!

Solicitudinea Mea și a țerei pentru armată a dezvoltată puternică acéstă instituțiune. Concentrările din tōmna acéstă M'au încredințată că sacrificiile ce cu toțiă facemă cu atăta iubire pentru armată, și și portă rōdele loră. Mijlōcele năstre de înarmare și de întărire sporescă pe fie care ană și astfel armata va pută răspunde din ce în ce mai multă așteptăriloră legitime ale țerei.

Lucrările publice au dată o mare dezvoltare avuției naționale.

În acești de cece ani din urmă șoselele năstre aprōpe s'au întreită. Legea drumuriloră dă mijlōce îndestălitōre pentru a le completa repede și în modă sistematică.

Rețeaua căiloră ferate se întinde astăzi pe o lungime regulată exploatată de două mii cincă sute kilometri. Lucrările pregătitoare pentru linia Dorohoiu-Iasi pe valea Jijiei, pentru liniile Văsluiu-Iasi și Craiova-Calafată suntă terminate; ér studiile celorlalte linii, ce mai suntă cerute de interese locale, se urmăză cu activitate.

În primăvera anului viitoră voră începe lucrările podului de peste Dunăre dela Fetescă la Cerna-Vodă, precum și lucrările portului Constanța. Basinele, cheiurile și magaziiile de întreposite din Brăila și Galați și lucrările din portulă Giurgiului suntă în cursă de esecutare. Ele se voră completa prin construirea magaziiiloră și întrepositeloră din București și din Iasi. Astfelă comerțulă va găsi peste totă lozulă tôte înlesnirile dorite.

Aceste mari lucrări de utilitate publică nu s'ar fi putută sãvîrși într'ună timpă atătă de scurtă, decât administrarea financeloră năstre nu ar fi fostă consciințosă și prevădătoare.

Creditulă, de care se bucură astăzi statulă română își are temelă în silințele ce ne-amă dată cu toțiă, de a cumpăni cheltuelile treptată cu crescerea venituriloră, de a întrebunța cea mai mare parte a împrumuturiloră năstre în cheltueli folositoare și producătoare. Anuitățile împrumuturiloră se plătesc din veniturile bugetare ordinare și cu modulă acesta s'a amortisată în două-deci și cincă de ani ună capitală de două-sute trei-deci și patru milione lei.

Veniturile statului din impositile directe au sporită, cu tôte că cățimea dărei ce are a plăti contribuabilulă a fostă scădută. Domeniele, cari înainte de de cece ani produceau numai patru spre-dece milione lei, astăzi dau ună venită de două-deci și două milione, cu tôte că s'au

măntată atăta vreme, și numai așa se putea face acéstă cu desăvârșire, decât se va însura și decât însurându-se va lua de nevastă pe Maruța.

Odată însă, o lună după plecarea cocōnei Eleftera, a fostă sguduită logofetulă Mateiă de o scire, ce era prin gura ômeniloră. Nu era lucru puțin și de aceea sã nu prindă pe nimenea mirarea spunendă, că în ziua când mai ântăiu a audită acea scire, n'a mâncată nimica Mateiă, ci a stată tótă ziua pe gânduri, așa încătă nici chiar bucătarulă George n'a îndrăsnită sã și casce gura înainte lui.

Era grozavă de supărată Mateiă și se simția de totă nenorocită, căci credea că numai căsătoria cu Maruța va pune sfârșită vieței sale neliniștite și acum sosisse scirea că Maruța... s'a căsătorită cu ună băiată bogată.

Era de totă tristă și amărită Mateiă.

A doua zi de dimineță sta rēzimată de o șiră de pae și se uita în pământă. Fața lui era galbenă și ochii ca de omă nedurmită. Sta astfelă rēzimată și parcă nici prin gândă nu i trecuse ca sã se uite la muncitoră, sã le împartă munca, sã le dea poruncă sã și țină de scurtă.

Așa sta el și așa l'a găsită și coconulă Nae când a venită pe la otacă.

— Da ce'i cu tine Mateiă? — întrebă coconulă Nae mirându-se.

Mateiă tresări, ca și cum s'ar fi deșteptată dintr'ună somnă după ună visă, care-lă obosise, și cum tresări, era buimăcită; se uită la stăpănulă-său dreptă în ochi și par'că se simția rușinată.

După o bucată da vreme răspuse coconului Nae și i spusă că i bolnavă și că n'a durmită tótă noptea. Nu stătă însă multă de vorbă, ci plecă în trēba lui.

Deși supărată, totuși avea clipe în cari credea în sine că nu va fi adevărată scirea ce o audise.

La câteva zile după ce a audită scirea despre măritatulă Maruței, Mateiă nu mai era așa de tristă, cu tôte acestea totă mai multă se ferea de lume, totă mai multă îi plăcea sã fiă singură. Impresiunea durărosă ce i-o făcuse la începută acea scire, perduse multă din puterea ei, ér cugetulă că nu va fi adevără se întărise în elă așa de multă, încătă adeseori Mateiă dicea în sine că Maruța de sigură nu s'a măritată.

Așa dicea Mateiă, dără aceea ce dicea era dorința lui.

Ună lucru mai aștepta elă. Dorea sã vină cocōna Eleftera și sã se convingă pe deplină, decât Maruța s'a căsătorită sãu ba. Nu mai vorbea cu nimenea și totă ce simția ținea ascunsă în sine.

După șese săptămăni cocōna Eleftera se întorse la moșie. Era de totă veselă.

Maruța însă... într'adevără că n'a venită și nici că mai putea veni, căci avea bărbatulă ei și acesta n'o mai lăsa de lângă elă.

Mateiă se convinse despre adevărulă scirei ce se lățise și rămase ca trăsniță.

Tótă lumea dicea că logofetulă are sã și facă sfârșitulă într'ună felă sãu într'altulă, căci e cu nepuțință ca un omă, care a ținută atătă de multă la Maruța, sã mai pótă trăi după cele întēplate.

Acéstă însă nu s'a întēplată.

Logofetulă era ca trăsniță și nu mai avea astēmperă nici sã mērgă undeva nici sã stea la ună locă.

Era în neastēmperă și în nisce asemenea momente se aședă pe ună măidană de pământă, își proptea cōtele pe genunchi și privea în josă.

Oftă greu și de multeori meșulă nopței îlă află neclintită pe acelă măidană, care era mormēntulă mamei sale.

*
**

Timpulă este trecătoră și cum trece par'că aruncă o pânză grosă peste totă ce amă pășită, și par'că oră câtă am vrē sã ne punemă în momentele năstre de bucurie sãu de întristare, ce le-am avută, nu este cu puțință.

vendut proprietății ale statului pentru o valoare de douăzeci și șapte milioane și că s'a dat însurășilor două sute trei-șeci și opt mii hectare. Imbunătățirile aduse în exploatarea pădurilor voru spori încă mai mult acest venit. Intrarea impozitelor se face cu regularitate și înlesnire. Impozitele directe ating marginele bugetare, ér cele indirecte în mare parte le întrec. Echilibrul bugetar al esereiului închis și al celui curent dovedesc buna stare a finanțelor noastre și vom pune cu toții o deosebită îngrijire ca ea să se mențină și în viitor.

Legea actuală a instrucției publice nu mai răspunde cu progresele făcute de națiune într'un pârâu de secol. Reforma ei a devenit o trebuință urgentă și nu mă indoesc că Domniele vóstre veți pune toate silințele ca ea să coréspundă cerințelor țării.

La Iași un nou edificiu religios a deschis în cursul anului ușile sale credincioșilor. Biserica Metropolitană se ridică acolo ca o dovadă de neclintă credință a țerei în religiuina strămoșească.

În ordinea judecătorească, mulțămirea stăruinței ce ați depus, ați împlinit mai multe lacune în legislațiunea noastră și ați înzestrat țera cu un nou Cod de comerț, care răspunde mai bine la trebuințele ei.

Ministrul Meu de justiție va prezenta în sesiunea acesta proiectul de lege pentru reforma judecătorească și nu mă indoesc că corpurile legiuitoare îi vor da totă atențiunea, pentru ca să ajungem a asigura mai bine independența magistraturei.

Legea pentru încurajarea industriei naționale a început a se aplica, și în urma studiilor făcute în această privire, mai multe fabrici se vor înființa. Ele se vor mai înmulți când se va institui și creditul industrial, care va pune la dispozițiunea lor mijloacele trebuincioase.

Camerile de comerț s'au întocmit în totă țera după noua lege și suntem în drept a aștepta dela funcționarea lor regulată și statornică o sporire însemnată a activității noastre comerciale.

Legea vândării de proprietăți ale statului în loturi mici și mijlocii începe a produce efecte salutare și vânzările se înmulțesc nelncetată.

În curând răscumpărarea embaticurilor și a otajnițelor de pe proprietățile statului va fi isprăvită, regulându-se definitiv o cesiune care a fost până acum cauza a multor greutăți.

Cassa de economie, menită a forma capitaluri mici, a început să producă rezultate mulțămitoare.

Buna stare a populațiunei a atras totdeauna îngrijirea mea.

Creditele agricole au luat o mare întindere și, cu totă greutatea ce a întâmpinat la început, ele au adus servicii însemnate agricultorilor mici, dându-le înlesniri în timpuri grele.

Staționarea prin toate județele a ambulanțelor sanitare și spitalele rurale, cari au început a funcționa regulată și cari se vor înmulți, au fost priate de țera ca măsurile cele mai merite pentru a îmbunătăți starea sanitară a populațiunei rurale.

Domnilor senatori! Domnilor deputați!

Fie-care an adauge astfel ne'ncetată partea sa la consolidarea statului nostru, ridicat prin munca statornică și neîntreruptă a întregului popor.

Dér aceste rezultate fericite nu s'au putut dobândi fără concursul luminat al corparilor legiuitoare, cari, la timp și cu înțelepciune, au știut să dea impulsione unui mers regulat, unei dezvoltări asigurate a statului.

Sunt asigurat că veți completa cu aceeași energiă și cu același patriotizm opera domniilor vóstre legislative și că veți isprăvi misiunea domniilor vóstre precum ați început spre binele și fericirea scumpei noastre patrii.

Dumneșeu să binecuvinteze lucrările d-vóstre.

Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

(Urmază iscăliturile miniștrilor.)

SCRILE ȚILEI.

Cetim în „Pester Lloyd“: *Neliniștita comună Cușteiu* se pare că nu vrea să se dedea cu supraveghierea întărită a gendarmilor și pentru ca să scape de nepoftiții promotori ai ordinii, notarul Avram Maleta adresase în numele comunei întregi o jalbă la ministeriul de honveți în contra sublocotenentului de gendarm Geza Endrôdy pentru abuz de putere a oficiului. Cercetarea a dovedit deplina netemeinicie a jalbei. — Negreșit că nu putea fi temeinică, deoarece comuna e românească și Românul e scos afară din cadrul legilor. Dér atâta e lucru sigur, că guvernul și autoritățile unguresc au jurat peirea comunei românești Cușteiu, ca să scape de Români, și pôte, cum se vorbește, ca să o colonizeze cu Unguri ori cu Ceangăi. Tristă și éráși tristă misiune!

—x—

În urma unei hotăriri a ministeriului de honveți în înțelegere cu cel comun de război și cu al landwehrului, indiviții cari, menținându-li-se pensiunea, au renunțat la rangul de oficer de bunăvoie ori în urma unei proceduri judecătorești de onore și anume cei din urmă fără a pute pretinde rangul ce l'au pierdut sunt obligați la glóte pêne la împlinirea anului 60 de etate.

—x—

Cetim în „Fóia Diecesană“ din Caransebeș: „Comunitatea de avere a fostului regiment bănățean Nr. 14, care în urma neconștiinței și relei administrații devenise încărcată cu datorii pasive enorme și prin urmare era să cadă în concurs, după cum ne raportază diarele, va trece definitiv în administrațiunea statului din 1 Ianuarie 1888 încolo. Éta unde vin lucrurile, decât lipsesc conducerea unitară conscie de scop, éta rezultatul tendințelor separatistice trăgându fie-care comună jară la óla sa.“ — De altmintrelea asta o va fi așteptat și guvernul unguresc.

—x—

Esposițiunea cooperativelor din Craiova a mai premiat, de aci din Ardeal, pe d-nii *Iosif Moianu*, elev al scólei de sculptură din Sécele, și *Ioan Popea*, fabricant de luminări de cêră și de torțe, ambii din Satu-lungu, cu medalii de bronz. — Li felicităm.

—x—

S'au luat măsuri pentru ușurarea echipamentului infanteriei armatei comune. Începutul s'a făcut cu regimentul 89. Ranița e pe jumătate mai mică ca cea de până acum; cartușiera e cu 2 despărțiminte, și cuprinde loc de 40 cartușe, 2 porțiuni de carne și 2 de conserve. Curelele de peste brâu sunt mai înguste și au cataramă la mijloc, nu dinainte; castronul (șaița) se casază cu totul înlocuită fiind prin capacul căldărei de fierț; ploschița e fără pachar, de tinichea îmbrăcată cu pânză și nu se va mai purta peste umăr, ci legată de cingătoare între baionet și cartușieră. Săculețul de pâne e făcut dintr'o materie, care nu absorb apa. Mantaua nu se va mai lega peste umărul stângu pieșu peste piept și peste spate; ci se va lega în giurul raniței. Fiecare soldat va primi o cămașă

de lână pe sub cămașa de pânză; acesta va înlocui mânecarul.

—x—

În curând va apăre în Londra o lucrare mare, ilustrată, despre *Ardeal*, al cărui autor e scriitorul englesă *Emilie Gerard*. Vom vedea cum va trata lucrurile autorea, care trece ca fiind de tot obiectivă.

—x—

D-șóra *Pulcheria Conta*, fca răposatului ministru de culte în România *Conta*, după ce a obținut gradul de doctor în medicină la Paris, a depus cu succes în București esamenul de liberă practică a medicinei în țera.

—x—

În timpul din urmă transportul de vinuri din *Croația și Dalmația* în *Boemia și Moravia* a luat dimensiuni mari, intențiunea fiind d'a se înlătura cu totul din aceste două țeri din urmă vinurile ungare. Birtașii și cărciumarii din Boemia sunt amenințați ași pierde óspeții, decât vor mai cumpăra vinuri ungare. Mulți prieteni și-au făcut ungerii în monarhia, se pot felicită!

—x—

Căpitanul cl. I *Florianu Domide* dela regim. 63 de inf. a trecut în pensiune, cu domiciliul în Görz; ér locotenentului *Xenofonu Romanu* dela reg. 31 de inf. i s'a încuviințat ași depune rangul de oficer.

—x—

Vineri dimineața în săptămâna trecută s'a găsit alături de șosea *Onei-Sibiului* cadavrul unui Român bătrân. Comisiunea trimisă de poliție a'a găsit la cadavru urme de violență și se crede că bietul om, oboșit fiind, s'a așezat jos și a murit de morțe naturală.

—x—

Încă o sinucidere în orașul *Kulturegyletului*, în *Clușiu*, s'a întâmplat. Servitorul *Ana Molnar* s'a otrăvit cu soluțiune de fosfor.

Maghiarisarea în comitatul Pestei.

Cetim în oficiosul „*Nemzet*“ Nr. 323 dela 25 Noemvre:

Maghiarisarea comunelor pe teritoriul comitatului Pesta progresază în măsură tot mai mare. Autoritatea comitatului face tot ce i stă în putință, ca să câștige cât se pôte mai mulți aderenți pentru buna idee. De curând inspectorul școlar r. *Iosef Toth* a comunicat vicespanului comitatului Pesta un raport, în care împărtășește lista numelor acelor învățatori comunali, cari în sensul concludului luat de comitat în anul 1879 au primit premii pentru zelul lor desfășurat pentru maghiarisare.

Fóia ungurescă numește apoi aceste unelte ale maghiarisării: sunt trei învățatori romano-catolici, o învățătoare romano-catolică, doi învățatori evanghelici, un învățator greco-oriental, care e sêrbu de naționalitate (*Velimirovic*), și trei alte învățătoare, pare-ni-se sunt calvine.

Aci éráși avem de a face cu un pium desiderium unguresc, căci din răspătirea câtorva unelte nu se pôte arunca pata asupra întregii populații din comitatul Pestei, care detestă maghiarisarea și fuge de ea ca de ciumă. Dér constatăm din nou, nu scim pentru a câta óră, că unelirile de maghiarisare nu numai există, ci se nutresc de guvern.

Cu toate astea, pressa jidano-maghiară va avé din nou nerușinarea și obraznicia d'a dice că nu uneltesc pentru maghiarisare!

Editor și Redactor responsabil: *Dr. Aurel Muresianu*.

Nu este cu putință și acesta este o mare fericire pentru noi.

Mateiu încetul cu încetul și-a mai uitat de *Maruța*, și mâhnirea și necazul, ce le suferise în urma patimei sale, se prefăcure într'un simț de antipatie pentru lumea acesta.

Nu mai era elú vehementul călăreț de odinórá, nu mai era jucăușul înfocat de demult, nici omul de chef de mai nainte.

Se stémpérase.

**

Trecură 15 ani de zile de când s'a măritat *Maruța* și logofetului *Mateiu* era tot neînsurat. Nu mai aușise nici o veste despre ea și nici nu scia unde se află.

Ca prin vis își mai aducea aminte de pretinia, ce o avusese cu această fată, și deși d'abia își mai aducea aminte, totuși avea o mare mulțămire de câte ori se cugeta la acel timp.

Și se cugeta adeseori, căci totă natura lui era principiosă la așa ceva. Trecea adeseori prin minte acel timp de odinórá și de câteori era în apropierea căscórelor din fața caselor boeresc, séu airea, unde petrecuse cu *Maruța*, nu se putea ca mulțămirea lui sufletescă să nu mărăscă și să nu aibă clipe de o rară fericire.

„Am trăit și eu odată!“ grăia în sine uneori lo-

gofetului *Mateiu* și când se cugeta și la pretinii și la pretinile sale de odinórá, când se gândea la *Rada*, la *Rădița*, la scutarul *Dimitru* și la bucătarul *George*, dicea de multeori: „Ce este și lumea acesta!“ și când dicea astfel, clătina din cap și se cugeta la micimea omului pe pământ.

Nenea *Dimitru* își măritase fata cu alt logofet și în chipul acesta și-a mai molcomit necazul. Elú însé sărăcise réu și acum ajunsese pe drumuri; gine-re-séu nu se mai uita la elú și totu sprijinul ce lú mai avea era din partea logofetului *Mateiu*, care avea o inimă de tot bună.

Baba *Rada* murise.

Murise și leica *Stanca*, nevasta mașinistului, lăsând pe capul lui *Ienache* cinc copilași mărunți mărunței și mâhnirea ce o pricinuesc astfel de întâmplări omului de inimă.

Bucătarul *George*, câtú era de bețiv, s'a însurat a doua óră cu o fată săracă, sunt șese ani de zile, dér copleșit de slăbiciunile beției și ale bătrâneței, ajunsese de ris și de ocară, așa încât chiar nevasta-sa aștepta și se ruga lui *Dumneșeu* ca s'lu ia mai curând din viață.

Cocóna *Eleftera* s'a despărțit de bărbatu-séu, și dintr'o pricină de nimic a plecat la părinți la *Buzéu*, ér coconul *Nae* era supărat. Elú nu și mai putea

vedea de trebile sale cu atâta interes și era pururea neliniștit pentru copiii séi.

Multe schimbări se făcure în 15 ani de zile!

Rădița trăia. Trăia săraca, dér nemulțămire că din ce în ce îmbătrânește, și femei ca *Rădița* trăescó forte réu când se cugetă că perii albi le coperú fruntea.

Rădița trăia, dér logofetului *Mateiu* nu mai mergea pe la cărciuma ei, căci o ura din suflet.

Totă petrecerea lui era în préjma mașinistului, cu care vorbea adesea, și în préjma scutarului *Dimitru*, pe care lú ajutara.

Odată se afla cu *Ienache* la *Domnica* la cărciumă și chefua dinaintea ómenilor, lucru care începuse alú cam face, și cum era în chefú dice cătră pretinul séu:

— Așa'i, méi *Ienache*, că multe suferințe și multe prostii mai sunt în lumea asta!

— Multe de tot! — grăi *Ienache*. — Multe de tot și când veți că mai mergú tinerii la horă și și petrecú cu láutari și șoptescú fetelor la ureche, te cuprinde parcă pe neașteptate o durere și te cugeti, că aceleași nenorociri, aceleași desamăgiri sunt scrise și pentru ei în cartea lunei.

Brașov, 1886.

I. C. Panțu.

Cursul la bursa de Viena
din 28 Noembrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	99	Bonuri croato-slavone	104.25
Rentă de hârtie 5%	98.60	Despăgubire p. dijma de vin	99.—
Imprumutul căilor ferate ungare	149.25	Imprumutul cu premiu ung.	123.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	95.70	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	125.60	Renta de hârtie austriacă	81.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	112.—	Renta de arg. austr.	82.40
Bonuri rurale ungare	104.40	Renta de aur austr.	111.90
Bonuri cu cl. de sortare	104.40	Losurile din 1860	135.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	104.20	Acțiunile băncii austro-ungare	887.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.20	Act. băncii de credit ung.	283.50
Bonuri rurale transilvane	104.60	Act. băncii de credit austr.	276.70
		Argintul — Galbini împărătesci	5.93
		Napoleon-d'ori	9.95
		Mărci 100 imp. germ.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Noembrie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96	97
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	91	92
Credit fonc. rural (7%)	34	36
" " " (5%)	105	106
" " " (6%)	91 1/4	92 1/4
" " " (7%)	103	104
" " " (6%)	96	97
" " " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14 1/4	15.—
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov

din 29 Noembrie st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.57	8.60
Argint românesc	8.52	8.55
Napoleon-d'ori	9.93	9.95
Lire turcesce	11.22	11.25
Imperiali	10.23	10.26
Galbeni	5.87	5.90
Scrisurile fonc. » Albina » 6%	101.—	102.—
" " " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesce	100.—	111. 1/2
Discontul	7—10%	pe an.

DICTIONARŪ germano-român

DE THEOCHAR ALEXI
A NOUA MILĂ de EXEMPLARE.

Opă aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice al României sub Nr. 11,230 din 27 Octomvre 1866.

Agreată de Maiestatea Sa Carol I. Regele României, conform notei Inaltului Său Cabinetă din 26 (8) Decemvre 1866.

Se află de vëndare la tôte librăriile notabile.

f. 1.50 séu 3 lei 50 bani exemplarul.

Librării primescū rabate fôrte considerabile.

A se cere exemplare din Tipografia ALEXI, căci celelalte suntă contra-făcute.

7—12

Nr. 12,340—1887.

Publicațiune.

Spre scopulă asigurării lucrărilor curățirii ulițelor și canalurilor în cetatea Brașov și suburbiile sale pentru durata din 1 Ianuarie 1888 până în 31 Decemvre 1890 se va țină Vineri în 9 Decemvre a. c. o pertractare de oferte scripturistice.

Amatorii pentru acestă întreprindere au ca să-și așternă la d-lă primară Franciscă de Brennerberg în 9 Decemvre a. c. înainte de prânđă dela 9—12 ôre ofertele scripturistice, sigilate și provēdute cu unū timbru de 50 cr. precum și cu unū vadiu de 5% din suma aceea ce se oferēză pe unū anū, observându-se totdeodată, cum că după 12 ôre înainte de prânđă a amintitei și nu se mai primesce nici unū ofertă.

Ofertele, cari au să se așternă, au ca să conțină dechierațiunea oferentului, cum că i suvtă cunoscute condițiunile de oferte și de contract și că se supune loră pe deplin.

Suma anuală ce se pretinde de oferentă pentru îngrijirea amintitelor lucrări, are de a se aminti în ofertă cu claritate în litere și cifre.

Deschiderea comisionară a ofertelor așternute la timpulă prescrisă se va esopera în 9 Decemvre a. c. la oficiatulă economică orașenescă. Condițiunile de oferte și acele contractuale se află până la ziua pertractării de oferte la oficiatulă economică orașenescă spre examinare și decopiere, pe când condițiunile contractuale se potă examina, în decursulă duratei contractuale, de fie-cine în arhivulă casei sfatului.

Brașov, 24 Noembrie 1887.

1—3

Magistratulă orașenesc.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŪ FAMILIEI. Diar băletistic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a unei în nureri de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesiă, nuvele, romanuri, suvenir de călători și a. — Mai departe tractēză cestiuni literare și științifice, cu reflesione le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alēsă nisuesce a face câte o ôră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste totă nisuesce a întinde tuturoră indiviđiloră din familiă o petecere nobilă și instructivă. — Prețulă de prenumerațiune pe anulă întregă e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franc — lei noi, plătibil și în timbre postală.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericescă, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturoră științeloră teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașiuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literar. — Prețulă de abonamentă pe anulă întregă e 4 fl. — pentru România 10 franc — lei noi, plătibil și în bilete de bancă și în timbre postală.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vëndare și următorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinară. Prețulă 20 cr.

Idealulă pierdută. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinară. Prețulă 15 cr.

Opera unol omă de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealulă pierdută” — de Paulina C. Z. Rovinară. Prețulă 15 cr.

Fontăna dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulă 10 cr.

Codrenă craiulă codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulă 10 cr.

Elă trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulă 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Nuvelă istorică națională. Prețulă 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narățiune istorică după Wachsmann, de Ioană Tanco. Prețulă 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru ală academie. franceze. Prețulă 10 cr.

Barbu cobzarulă. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulă 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulă 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulă 30 cr.

Petulantulă. Cōmediă în 5 acte, după Augustă Kotzebue tradusă de Ioană St. Șuluț. Prețulă 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincetiune Nicoră prof. gimnas. Cu portretulă M. S. Regina României. Prețulă 15 cr.

Poesil de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumă de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulă redusă (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafir și viorele, poesii populare culesse de Ioană Popă Reteganulă. Unū volumă din 14 côle. Prețulă 60 cr.

Tesaurulă dela Petrosă séu Cloșca cu puil ei de aur. Studiu archeologică de D. O. Olinesdu. Prețulă 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulă Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulă 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețulă broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tôte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprinđendū materi fôrte interesante și amusante. Prețulă la tôte patru 1 fl., câte una deosebită 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinde materi fôrte interesante și amusante. Prețulă 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulă 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulă 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățămētulă intuitivū în folosulă eleviloră normală (pre-

parandială), a învățătorilor și a altor băbați de scōlă, de V. Gr. Borgovană, profesoră preparandială. Prețulă unui esemplară cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflămū vre-unū opă, întocmită după lipsele scōleloră nōstre în mēsură în care este acesta! pentru aceea ilă și recomandămū mai alesū Directoriloră și învățătoriloră ca celoră în prima liniă interesatū.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovană. Prețulă 15 cr.

Manuală de Gramatica limbii române pentru scōlele poporală în 3 cursuri de Maximă Popă profesoră la gimnasiulă din Năsăud. — Manualulă acesta este aprobatū prin Inaltulă Ministeră de cultă și instrucțiune publică cu rescriptulă de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulă 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă s. a. Prețulă 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculărei în scōla poporală pentru învățător și preparand. Broș. I. scrisă de Gavrilă Trifu, profesoră preparandială. Prețulă 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarulă sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti fôrte frumosă ilustrată. Prețulă unui esemplară broșatū 40 cr. legatū 50 cr. legatū în pânză 60 cr. legatū mai finū 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătura de luxū 1.50—2.50.

Miculă mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumosă ilustrată pentru prunci scolari de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesti. Prețulă unui esemplară broșatū 1⁵ cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunci scolari de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulă unui esemplară trimisū franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulă Prea Săntei Vergure Maria a Născătorei de D-đeu urmată de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulă unui esemplară espedatū franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusă Christosă. Prețulă unui esemplară legatū e 15 cr.